

مدیریت بحران

کد دستنامه :

تاریخ ابلاغ : تابستان ۱۴۰۵

بازنگری بعدی : بهار ۱۴۰۶

بیمارستان آیت الله مدنی بجستان

فهرست مطالب

۲	برنامه آمادگی و پاسخ مؤثر به حوادث و بلایا
۲	پست های فرماندهی حادثه در بیمارستان
۲	انواع تخلیه بیمارستان در حوادث و بلایا
۲	منشأ عوامل خطر آفرین در بیمارستان
۳	حداقل های مورد نیاز در دستورالعمل انبارش ایمن
۳	سطوح چارت بحران
۳	سطوح تیم بحران
۴	تیم واکنش سریع
۴	مخاطرات خارجی بیمارستان آیت الله مدنی بجستان
۴	مخاطرات داخلی بیمارستان آیت الله مدنی بجستان
۴	چه موقع کد تخلیه بیمارستان اعلام می شود ؟
۴	مکان های خطر آفرین و مستعد آتش سوزی در بیمارستان
۵	استانداردهای کپسول های اطفاء حریق
۵	خصوصیات مرکز فرماندهی
۵	منطقه امن بیمارستان
۵	راه اضطراری در بخش
۵	جدول خاموش کننده ها
۶	وضعیت ایمنی کمد ها و قفسه ها
۶	نحوه تکمیل و ارسال فرم گزارش حوادث
۶	محل تریاژ در حوادث بزرگ با مصدومین انبوه
۶	چارت فرماندهی حادثه بیمارستان آیت الله مدنی بجستان
۷	تریاز START در بحران و حوادث :
۷	مراحل تریاز

برنامه آمادگی و پاسخ مؤثر به حوادث و بلایا شامل موارد زیر می باشد :

- ❖ سامانه هشدار اولیه
- ❖ سامانه فرماندهی حادثه
- ❖ تجهیز اتاق فرماندهی
- ❖ سطح بندی حادثه
- ❖ فعال سازی برنامه ها
- ❖ هماهنگی با سایر سازمان ها و نهاد ها

پست های فرماندهی حادثه در بیمارستان شامل :

- رئیس واحد عملیات : برای هدایت اقدامات تاکتیکی مانند : تریاژ و مراقبت از بیماران
  - رئیس واحد برنامه ریزی : برای جمع آوری داده ها و اطلاعات و ارزیابی آن ها جهت تصمیم گیری
  - رئیس واحد پشتیبانی : برای حمایت و تأمین اقدامات ضروری
  - رئیس واحد اداری مالی : برای نظارت و بررسی هزینه ها و امور مالی
- ❖ تخلیه بیمارستان با دستور فرمانده حادثه و با محوریت کمیته مدیریت بحران و خطر انجام می شود .

انواع تخلیه بیمارستان در حوادث و بلایا :

- تخلیه افقی : ساکنین یک طبقه به قسمت های دیگر همان طبقه منتقل می شوند ؛ مانند انتقال بیماران از یک بخش به بخش دیگر در همان طبقه .
- تخلیه عمودی : ساکنین یک طبقه به طبقات بالا یا پایین منتقل می شوند .
- تخلیه کامل : بیماران و کارکنان در همه بخش ها و واحد ها باید بیمارستان را ترک نمایند .

منشأ عوامل خطر آفرین در بیمارستان :

- منشأ داخلی : مانند آتش سوزی ، قطع برق ، قطع گازهای طبی و قطع سیستم های ارتباطی
- منشأ خارجی : حوادثی که خارج از بیمارستان رخ می دهند ولی بیمارستان را تحت تأثیر قرار می دهند ؛ مانند تصادفات ، زلزله ، سیل ، اپیدمی ها و سایر موارد مشابه

سازمان NFPA مکان ها را از نظر پتانسیل خطر آتش سوزی و استاندارد خاموشی کننده ها به چند دسته تقسیم کرده است :

- مکان با خطر کم
- مکان با خطر متوسط یا معمولی
- مکان پر خطر

حداقل های مورد نیاز در دستورالعمل انبارش ایمن :

- انبار از نظر اشتعال ارزیابی شده باشد .
- دارای دتکتور های هشدار دهنده در فضای خارج از انبار اصلی باشد .
- از قفسه بندی های فلزی محکم و غیرقابل اشتعال استفاده شده باشد .
- درب انبار فلزی و فاقد شکاف باشد .
- سیم کشی برق به صورت تو کار و داخل لوله های مخصوص ضد ضربه و ضد اشتعال باشد .
- از کلید ها ، پریزها و روشنایی های ضد جرقه استفاده شود .
- از علائم هشدار دهنده ممنوعیت استعمال دخانیات و سایر موارد ایمنی استفاده شود .
- کف انبار صاف و فاقد هر گونه لغزندگی باشد .
- انبار دارای روشنایی و تهویه مناسب باشد .
- جعبه کمک های اولیه در انبار پیش بینی شده باشد .
- از نرده محافظ در پشت پنجره های انبار استفاده شود .
- مواد قابل اشتعال در یک انبار امن خارج از ساختمان نگهداری شود .

سطوح چارت بحران :

سطوح بحران شامل پنج سطح است و با پنج رنگ مشخص می شود :

➤ سفید : فرماندهی

➤ زرد : ارزیابی وضعیت و پشتیبانی

➤ آبی : برنامه ریزی

➤ سبز : واحد اداری و مالی

➤ قرمز : عملیات

❖ **اتاق مدیریت بحران** در بیمارستان آیت الله مدنی بجستان ، سالن روبروی دفتر پرستاری می باشد .

❖ EOC مخفف Emergency Operations Center به معنای مرکز عملیات اضطراری است .

❖ رئیس بیمارستان **فرد ارشد تیم بحران** می باشد .

سطوح تیم بحران :

تیم بحران دارای چهار سطح است :

• سفید : وضعیت عادی و پایش

• زرد : آماده باش

• نارنجی : فراخوان ۳۰ تا ۵۰ درصد نیروهای آنکال و آماده سازی تجهیزات ، فعال سازی نسبی

• قرمز : فراخوان ۱۰۰ درصد نیروهای آنکال ، فعال سازی کامل

❖ در ساعات غیر اداری ، سوپروایزر فرمانده عملیات است و با اطلاع فرمانده ، سامانه فرماندهی حادثه را فعال می کند .

❖ مسئول تیم واکنش سریع بیمارستان سوپروایزر شیفت می باشد .

تیم واکنش سریع شامل سه تیم زیر مجموعه است :

- تیم اطفاء حریق
- تیم تأمین و تخلیه
- تیم امداد و نجات

مخاطرات خارجی بیمارستان آیت الله مدنی بجستان در سال ۱۴۰۵ عبارت اند از :

- سیل فصلی
- جنگ
- زمین لرزه
- حوادث ترافیکی
- حوادث و تهدیدات سایبری

مخاطرات داخلی بیمارستان آیت الله مدنی بجستان در سال ۱۴۰۵ عبارت اند از :

- قطع گازهای طبی
- فرسودگی خطوط انشعاب آب
- انسداد لوله های فاضلاب
- قطع برق
- نقص سیستم های سرمایشی و گرمایشی

چه موقع کد تخلیه بیمارستان اعلام می شود ؟

بیمارستان تنها زمانی تخلیه می شود که ضرورت آن کاملاً محرز شود ، از جمله در موارد زیر :

- آسیب سازه ای به مرکز یا خطر بالقوه ناشی از تغییرات شدید آب و هوایی
- مخاطراتی مانند آتش سوزی ، انفجار ، حمله دشمن ، طوفان ، زلزله ، سیل و احتمال ریزش
- نیاز به خالی کردن فوری تخت های بیمارستانی به منظور پذیرش و رسیدگی به بیماران جدید

مکان های خطر آفرین و مستعد آتش سوزی در بیمارستان :

فضا های تأسیساتی و فضا هایی که در آن ها گازهای طبی ، مواد سوختنی و مواد قابل اشتعال نگهداری می شود ، مستعد خطر هستند ؛ مانند :

- انبار بخش ها
- انبار مرکزی
- انبار دارویی
- بایگانی مدارک پزشکی
- موتورخانه تأسیسات
- رختشوی خانه
- سایر فضاهای مشابه

استانداردهای کپسول های اطفاء حریق :

- فاصله انتهایی کپسول تا کف باید ۱۲۰ سانتی متر باشد .
- محل نصب کپسول های اطفاء حریق در انتهای بخش ، کنار درب خروج اضطراری و همچنین در لابی بخش ها قبل از درب ورودی می باشد .
- تمام بخش ها باید مجهز به کپسول اطفاء حریق باشند .
- شارژ و کالیبراسیون کلیه کپسول های اطفاء حریق سالیانه یک بار انجام می شود .
- هر بخش دارای رابط اطفاء حریق است که لیست آنان مشخص می باشد .
- پرسنل هر بخش باید رابط اطفاء حریق بخش خود را بشناسند .

خصوصیات مرکز فرماندهی :

- در محل مطمئن و امن باشد .
- خارج از منطقه درمان باشد .
- در دسترس باشد .
- دارای حداقل تجهیزات ضروری باشد .

منطقه امن بیمارستان :

- در بیمارستان یک منطقه امن وجود دارد که با تابلوی « محل تجمع ایمن » مشخص شده اند ، از جمله :
- فضای خالی بین زایشگاه و پانسیون پزشکان

راه اضطراری در بخش :

- در کلیه بخش ها ، راه اضطراری با تابلو مشخص شده است . لازم است پرسنل از محل راه اضطراری بخش مطلع باشند و کلید درب آن در دسترس باشد تا در مواقع ضروری مورد استفاده قرار گیرد .
- ✓ راه اضطراری معمولاً در انتهایی بخش قرار دارد .
- ✓ کلیه پرسنل باید محل نگهداری کلید درب اضطراری را بدانند .
- ❖ نگهداری تجهیزات یا قرار دادن صندلی زیر تابلو برق ها ممنوع است .

جدول خاموش کننده ها :

نوع حریق	نوع سوخت	خاموش کننده مناسب
A	مواد قابل احتراقی که پس از سوختن از خود خاکستر بر جای می گذارند ؛ مانند کاغذ، چوب و پارچه	آب
B	مایعات قابل اشتعال یا جامداتی که به راحتی قابلیت مایع شدن دارند ؛ مانند الکل ، استون و بنزین	پودر و گاز ، CO ₂ ، کف
C	گازهای مایع و مایعاتی که به راحتی به گاز تبدیل می شوند ؛ مانند گاز شهری	پودر و گاز ، CO ₂ ، کف
D	فلزات اکسید شونده ؛ مانند منیزیم ، سدیم و پتاسیم	پودر های ویژه
E	وسایل الکتریکی و الکترونیکی	CO ₂

❖ قرار دادن تجهیزات در راهرو بخش یا ورودی ها، به گونه ای که باعث مسدود شدن مسیر شود، ممنوع است.

نحوہ تکمیل و ارسال فرم گزارش حوادث :

محل تریاژ در حوادث بزرگ با مصدومین انبوه:

در حوادث بزرگ با مصدومین انبوه ، فضای ورودی اورژانس جهت تریاژ پیش بینی شده است .
این فضا شامل دو طرف ورودی اورژانس می باشد .

چارت فرماندهی حادثه بیمارستان آیت الله مدنی بجنستان

تریاز START در بحران و حوادث :

Simple Triage and Rapid Treatment به معنای « تریاز ساده و درمان سریع » است . این روش برای دسته بندی سریع مصدومان در حوادث پر تعداد به کار می رود و ارزیابی هر مصدوم باید در حدود ۶۰ ثانیه انجام شود .

مراحل تریاز :

۱. قادر به راه رفتن :

- بله : انتقال به محل مشخص و برچسب **سبز**
- خیر : ادامه ارزیابی

۲. تنفس :

- بدون تنفس : باز کردن راه هوایی
- شروع تنفس : **قرمز**
- عدم شروع تنفس : **سیاه**
- بیش از ۳۰ بار در دقیقه : **قرمز**

۳. پرفیوژن :

- نبود نبض رادیال یا پرشدگی مویرگی بیش از ۲ ثانیه : **قرمز**
- در صورت وجود خونریزی شدید ، کنترل سریع خونریزی انجام شود .

۴. سطح هوشیاری :

- ناتوانی در اجرای دستور ساده : **قرمز**
- اجرای مناسب دستور ساده : **زرد**

کدهای رنگی :

اولویت	مفهوم	رنگ
اول	وضعیت تهدید کننده حیات و نیازمند اقدام فوری	قرمز
دوم	مصدوم آسیب جدی ، ولی فعلاً پایدار	زرد
سوم	مصدوم قادر به راه رفتن و معمولاً کم خطر	سبز
چهارم	فوت شده یا فاقد تنفس پس از باز کردن راه هوایی	سیاه